

El castellà s'usa el doble que el català en els missatges de mòbil a Catalunya

La llar, el veïnat o les amistats són els altres àmbits on la preeminència del castellà és superior

El castellà guanya per golejada el català pel que fa a l'ús en missatgeria mòbil. Hi ha el doble de gent que afirma que només usa el castellà o que l'usa preeminentment que no els que afirmen el mateix del català. Una diferència major a la que es correspon pel que fa l'ús habitual global de la llengua, per bé que en d'altres àmbits la diferència no és tan exagerada. La reculada quasi arreu en els darrers 15 anys, però, és generalitzada.

L'edició del 2018 de l'enquesta d'usos lingüístics de la Generalitat (<https://www.idescat.cat/pub/?id=eulp>) va preguntar per primer cop sobre la preferència lingüística a l'hora d'enviar missatges de mòbil i els resultats són contundents. Un 37,5% afirma que només usa el castellà en aquest àmbit, i un 10,3%, que utilitza sobretot el castellà. En canvi, només un 12,2% es limita al català per a la missatgeria mòbil i l'11,8% l'usa preeminentment. En total, per tant, el 47,8% es comunica per aquest canal bàsicament en castellà i només el 24% ho fa en català, pràcticament la meitat -la resta usa les dues llengües per igual o d'altres.

La diferència global, en el conjunt d'àmbits quotidians, és molt inferior [gràfic inferior], ja que un 36,1% dels enquestats usa sobretot el català i el 48,6%, el castellà, mentre que un 7,4% es comunica amb les dues llengües i el 7,9%, amb d'altres o amb diverses combinacions. Això demostra que la missatgeria mòbil és un espai en què al català li costa especialment penetrar, especialment pel que fa a la gent jove.

El jove és un dels grups que parla menys en català per mòbil -i és qui usa més aquesta eina-. Només un 22,6% dels menors de 30 anys es comunica per aquí sobretot en català, i fins a un 50% ho fa preeminentment en castellà. I això que la diferència en l'ús global de la llengua entre els joves és molt inferior, ja que el 35,2% diu que usa habitualment el català i el 48,1%, el castellà.

En el grup de 30 a 44 anys, la diferència és encara major, amb un 22,5% que parla per mòbil en català i un 55% que ho fa en castellà. La diferència de la llengua habitual en general en aquest grup, en tot cas, també és major que en d'altres, essent per al 29,8% el català i per al 49,6%, el castellà, fins a 20 punts de diferència entre les dues.

Aquesta diferència només es redueix en el cas dels enquestats de 65 o més anys, un 20,3% dels quals usa sobretot el català per enviar missatges i un 32,2%, el castellà. En aquest grup, però, n'hi ha molts que no responen ja que no usen aquesta eina. Són els únics, en tot cas, que usen de forma equilibrada les dues llengües de forma global, ja que el català és la més usada pel 44,4% i el castellà ho és pel 46,3%.

En la presentació dels resultats d'aquesta enquesta, la Generalitat en va fer una lectura agredolça, ja que va destacar que el català cada cop és una llengua que coneix més gent, però, en canvi, no guanya àmbits d'ús. En alguns camps, ha millorat respecte el 2013 -l'enquesta es fa cada cinc

anys-, però, en canvi, l'empitjorament és quasi generalitzat si es compara amb les dades del 2003 -el primer cop que es va fer el sondeig-, abans de rebre bona part de les persones nouvingudes durant la primera dècada del mil·lenni.

L'àmbit d'ús en què la diferència entre llengües és major és la llar, on hi ha 19,2 punts més d'enquestats que responen que usen més el castellà que el català, i això que el 2003 els dos idiomes estaven empatats en aquest camp. La segona diferència més gran és en l'ús del català amb els veïns, que es troba 17,7 punts per sota que el castellà, de forma similar que en l'ús amb les amistats (16,9 punts per sota) o davant l'administració de l'Estat (16,3 punts).

A la feina i al comerç

La diferència és notable però no tan gran en l'ús que es fa del català amb els companys de treball (11,6 punts per sota) o en el gran comerç (11,4 punts). L'ús ja és més ajustat, tot i que amb preeminència del castellà davant el personal mèdic (6,4 punts per sota, el català) o en el petit comerç (4,7 punts per sota). En entitats financeres, en canvi, l'ús de les llengües és quasi equiparable i el català és més usat que el castellà en quatre àmbits: davant la Generalitat (12 punts per sobre), els ens locals (10,4 punts), amb usuaris o clients del negoci (3 punts) i amb companys d'estudis (2,9 punts).

Si es posa el focus respecte la situació que hi havia per àmbits el 2003 -o el primer que es va preguntar per un àmbit determinat-, l'evolució és força negativa. A banda del cas citat de la llar, el català ha passat de ser la llengua més usada per parlar amb les amistats per 4,8 punts a ser-ho el castellà per 16,9 punts.

Canvis notables

Entre companys de feina, la situació quasi s'ha invertit, passant de 10,6 punts a favor del català a 11,6 punts a favor del castellà. En el petit comerç, el català s'imposava per 17,4 punts el 2003 i ara ho fa el castellà per 4,7 punts. Entre el personal mèdic, la caiguda també ha estat notable, ja que el català era més usat per 14 punts de diferència i ara ho és el castellà per 6,4 punts. Entre estudiants, la diferència a favor del català s'ha reduït dels 14,7 punts a només 2,9.

La diferència en l'ús a favor del castellà és encara més notable en determinats territoris, com es pot comprovar en els mapes d'aquesta notícia (<https://www.naciodigital.cat/noticia/192253>) . A l'Hospitalet de Llobregat o el Barcelonès Nord (Badalona, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet), l'enquesta quasi no ha trobat ningú que usi sobretot el català amb els companys de feina, com tampoc a l'Aran, on quasi tampoc no hi ha ningú que l'usi amb els amics, per bé que, en aquest cas, la llengua pròpia és l'aranès -la majoritària, però, és també el castellà.

METODOLOGIA DE L'ANÀLISI

Totes les dades sobre l'ús habitual de la llengua es poden trobar al web de l'Idescat, en l'apartat de l'enquesta d'usos lingüístics (<https://www.idescat.cat/pub/?id=eulp>) . Per facilitar-ne l'anàlisi, s'han agrupat a la categoria d'ús habitual només del català aquelles respostes que afirmaven usar només el català i alguna altra llengua, fent el mateix amb el castellà pel que fa als enquestats que usen només el castellà i alguna altra llengua. En la categoria d'altres llengües i combinacions

del primer i tercer gràfic, s'hi inclouen les respostes dels que afirmen usar només altres llengües, altres combinacions o que no responen. En la categoria d'altres, en el segon gràfic, s'hi inclouen les respostes conforme usen l'aranès, alguna llengua no oficial, altres combinacions o que no consta.